

cæ summus Præfectus cum cataphractis, leviorisque armaturæ equitibus ad Insuorum fines adequitaret, a Senatu petiissent, ex foedere concessum est. Triultio, ut suas cohortes in Cenomanos duceret, injunctum; Paulo Nannio Bergomi Præfecto Legati munere delato, ut statim se ei adjungeret, mandatum. Dum hæc agerentur, Scudus, cui, quæ occulto adversus Regem pararentur, innotuerant, Regium lepidi Galliæ Cisalpinæ urbem per insidias aggredi statuit, inde rei patrandæ opportunitatem, & occasionem nactus, quod quamplures ibi Insuorum extorres, quos Pontifex a suis finibus arcere tenebatur, convenissent. Itaque ad viii. kal. julii summo mane cum quadringentis levioris armaturæ equitibus Regium proficiscitur. Illum Federicus Bozzolus, ejus nominis oppidi in Mantuanorum finibus Regulus, cum mille peditibus subsequitur. Eo cum venisset, Franciscum Guicciardinum jam ea de re certior factum ad colloquium accersit, qui omnibus, quæ ad tutandam urbem spectarent, dispositis, ultro extra portas adest: ibi dum mutuo conqueruntur; Scudus, quod exules adversus pactiones intra mœnia recipiantur; Guicciardinus, quod cum armis Scudus fines pontificios esset ingressus, forte porta quadam ad excipienda frumenta disclusa, Galli irrumpere conantur: verum statim pulsus, clausisque portis, tumultu excitato, displosis repente nonnullis tormentis, funduntur. Scudus in summa trepidatione ab urbis Præfecto illæsus dimittitur. His ad Pontificem perlatis, graviter de Rege conqueritur: nil hujusmodi meritum per summam injuriam bello peti, dolo suas urbes tentari; atque iis de rebus cum Oratoribus Principum acerbe admodum, ac graviter agit; multa in Scudum, quamplurima in Regem exaggerat, qui cum occasionem ab ejus amicitia discedendi diu quæsierit, nulla inventa, aperte bellum molitur. Reipublicæ Oratore accersito, quæ Regii acta sint, exponit; ignorare, cur armis illum laceffere sibi Rex in animum induxerit; statutum sibi, ac firmum esse, quacunque ratione Ecclesiæ jura, ac Pontificiam dignitatem sustinere: hoc uno vehementer angi, quod nondum coalitæ Italiæ cicatrices denuo refricandæ sint, iisque certandum armis, quibus Christiani nominis hostes pessum iri oporteret. Collegio Cardinalium vocato, in Regem acriter invehitur, Cæsaris pie-

*Paulus
Nannius
Legatus in
castris.*